

Huzursuz Peygamber

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Yunus 1-4, Yerehya 25:5, Hezekiel 14:6, Vabiy 2:5, Luka 9:51-56, Yahuda 1-25.*

HATIRLAMA METNİ: “Ben Ninova’ya, o koca kente acımayayım mı? O kentte sağını solundan ayırt edemeyen yüz yirmi bini aşkın insan, çok sayıda hayvan var” (*Yunus 4:11*).

Kutsal Yazı’nın en ilginç öykülerinden biri de Yunus’un öyküsü olmalı. O, Allah’ın bir peygamberi, Allah’ın çağırdığı biriydi fakat buna rağmen ne oldu? Allah’ın çağrısından kaçtı. Daha sonra, heyecan verici bir yöntemle fikrini değiştirip Rabb’e itaat etmeye ikna edildikten sonra, gidip ne yaptı? Tanıklık etmesi için çağrıldığı halk tövbe edip öteki türlü başlarına gelecek olan yıkımdan korundular diye şikâyet etti!

Rahat bulamamış, “Ya RAB, lütfen canımı al. Çünkü benim için ölmek yaşamaktan iyidir” (*Yunus 4:3*) diye yalvaracak kadar huzursuz bir kişiye ne örnek ama!

İsa’nın Kendisi de şu sözlerle Yunus’un öyküsünden bahsetmişti: “Ninova halkı, yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Ninovalılar, Yunus’un çağrısı üzerine tövbe ettiler. Bakın, Yunus’tan daha üstün olan buradadır” (*Matta 12:41*). Gerçekten Yunus’tan daha üstün! Eğer öyle olmasa, O bizim Kurtarıcı’mız olamazdı.

Bu hafta Yunus’a ve onun huzursuzluğundan ve rahatsızlığından neler öğrenebileceğimiz bakalım.

*18 Eylül Sebti Günü’ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalış.

Kaçıyor

Yunus çok başarılı bir müjdeciydi. Fakat aynı zamanda, en azından başlarda çok gönülsüzdü. Yunus her ne işle uğraşılıyor olursa olsun Allah'ın çağrısı yaşamına büyük sekte vurdu. Yusuf, Allah'ın boyunduruğunu omuzlarına yüklemek ve boyunduruğu taşımanın kolay, yükün de hafif olduğunu (Matta 11:30) kendisi keşfetmek yerine, kendi "rahatını" bulmaya karar verdi ve bunu Allah'ın ondan gitmesini istediği yönün tam ters istikametine kaçarak yaptı.

Yunus nerede Allah'ın çağrısından kurtulmayı ve huzur bulmayı umuyordu? Planı ne kadar işe yaradı? Yunus 1. bölümü oku?

Yunus, Allah'ın onu çağırdığı yerin tam ters istikametine doğru yola çıktı. Allah'ın elçileri olmaya çağrılan diğer Kutsal Kitap peygamberleri gibi durup Allah'ı ikna etmeye çalışmadı bile (örn. bkz. *Mısır'dan Çıkış 4:13*).

Daha da ilginç, 2. Krallar 14:25 ayetinde açıklandığı üzere, bu Yunus'un Allah'ın adına konuşması için ilk çağrılışı değildi. Fakat bu önceki durumda Yunus Rabb'in ondan yapmasını istediği şeyi yapmış gibi görünüyor. Fakat bu sefer yapmadı.

Neden?

Tarihi ve arkeolojik kayıtlar M.Ö. sekizinci yüzyılda yani Yunus'un İsrail'de görev yaptığı dönemde, Yakın Doğu'ya hakim olan Neo-Asurlu derebeylerin zalimliklerini gözler önüne seriyor. Aşağı yukarı 75 yıl sonra Neo-Asur'lu kral Sanherib Yahuda'ya saldırmıştı. İsrail ve Samiriye yirmi yıl önce düşmüştü ve Kral Hızkiya yerel bir Asur karşıtı koalisyonla dahil olmuştu.

Şimdi sıra Asurluların hesap sorma zamanıydı. Kutsal Kitap (2. Krallar 18 ve Yeşaya 36), tarihi Asur belgeleri ve Sanherib'in Ninova'daki sarayının duvarlarında bulunan rölyefler, hepsi Hızkiya'nın en önemli ve en iyi şekilde surlarla çevrilmiş güney sınırı kalelerinden biri olan Lakiş'in düşüşünün acımasız öyküsünü anlatıyor. Kitabelerden birinde Sanherib, yerle bir ettiği 46 surlarla çevrili kentten iki yüz binden fazla kişiyi esir aldığı iddia ediyor. Asur kralı Lakiş'i aldığı anda, yüzlerce ya da binlerce esir kazağa oturtuldu; Kral Hızkiya'nın yılmaz savunucularının canlı canlı derileri yüzüldü, kalanlar ise ucuz köle iş gücü olarak Asur'a gönderildi.

Asurlular, dünyanın o zamanki şartlarına göre bile son derece zalim olabilirlerdi. Ve Allah Yunus'u bu imparatorluğun tam kalbine mi gönderiyordu?

Yunus'un niye gitmek istemediği belli değil mi?

Allah'tan kaçmak? Bunu daha önce hiç yaptın mı? Eğer yaptıysan ne kadar işe yaradı? Bu hatadan hangi dersleri öğrenmiş olmalısın?

Üç Günlük Dinlenme

Yunus'un Allah'tan kaçışı sorunsuz ilerlemedi. O'nun kısa süren "dinlenmesi" Allah'ın mucizevi şekilde bir fırtına ile müdahale etmesiyle altüst oldu. Yunus bir nevi sularla kaplı mezardan, balığa Yunus'u kurtarmasını emreden Allah tarafından kurtarıldı.

Buna rağmen Yusuf Allah'a ne kadar muhtaç olduğunu ancak büyük balığın midesinde geçirdiği üç gün süren zorunlu dinlenmeden sonra anlayabildi. Bazen, gerçekten ihtiyacımız olan kişinin İsa olduğunu anlamamız için, bu dünyanın sunduğu güvenebileceğimiz hiçbir şeyin olmadığı bir yere götürülmemiz gerekir.

Yunus'un balığın karnında ettiği duayı oku (bkz. Yunus 2:1-9). Yunus ne için dua ediyor?

Orada derinlerde, çok tehlikeli bir durumun içinde olmasına rağmen, Yunus tapınak için dua ediyor.

"Kutsal tapınağını" görecek.

Burada ne oluyor?

Bu duanın odak noktasını tapınak oluşturuyor ve genel anlamda her duanın merkez noktası da o olmalı. Eski Ahit'te Allah'ın bulunabileceği bir tek yer mevcut. O tapınaktır (bkz. Mısır'dan Çıkış 15:17, Mısır'dan Çıkış 25:8). Tapınak duanın ve Allah ile birlik olmanın merkez noktasıdır.

Fakat Yunus'un bahsettiği Yeruşalim'deki tapınak değil. O aslında göksel tapınaktan bahsediyor (Yunus 2:7). Onun umudunun kaynağı orası çünkü Allah da sunduğu kurtuluş da gerçek anlamda oradan geliyor.

Yunus bu önemli gerçeği sonunda anlamıştı. O, Allah'ın lütfunu tecrübe etti ve kurtarıldı. Büyük balık onu kustuğunda Allah'ın kendisine, kaçak peygambere karşı beslediği sevgiyi dolaysız olarak anladı. Her imanlı için izlenecek yegâne güvenli rotanın (bazı yoldan sapmalar olmuş olsa da) Allah'ın isteğini gerçekleştirmeye çalışmak olduğunu kesinlikle anlamıştı.

Bunun sonucu olarak görevini yerine getirmeye, Allah'ın emirlerine itaat etmeye karar verdi ve nihayet Ninova'ya doğru yola çıktı. Bu elbette bir iman davranışydı çünkü sakinlerinin, kendilerine ne kadar kötü olduklarını söyleyen bir peygamberi muhtemelen pek hoş karşılamayacağı son derece günahkâr bir kente doğru ilerlediğinin farkındaydı.

Bazen bir şeyleri taze bir bakış açısıyla görmek için sadece biraz uzaklaşmamız gerekir. Mucizevi şekilde balığın karnında yaşamı kurtulan Yunus'un öyküsü oldukça olağanüstü bir vaka olsa da, doğal çevrene birkaç adım uzaklaşarak bakmak ne şekilde onu yeni ve belki de gerekli bir bakış açısıyla görmeni sağlayabilir?

Görev Tamamlandı

İsrail'deki herhangi kent ya da kasaba ile karşılaştırıldığında Ninova devasa bir kentti. “Öyle büyük bir kentti ki, ancak üç günde dolaşılabilirdi” (Yunus 3:3).

Yunus 3:1–10 ayetlerini oku. Bu habisi kent ona ne yanıt veriyor? Bu öyküden, diğer insanlara tanıklık etme girişimlerimiz için hangi dersleri çıkarabiliriz?

Yunus kentte yürürken Allah'ın mesajını duyuruyor: “Kırk gün sonra Ninova yıkılacak” (Yunus 3:4). Mesaj tam yerindeydi. Ayrıntıları açıklanmamış olsa da mesajın söz dinleyen kulaklara ulaştığı açık. Ninova halkı (hep beraber!) Yunus'un uyarısına inanmıştı.

Tipik yakın doğu tutumuyla Ninova kralı yüreklerin değiştiğini göstermek için bir buyruk yayınladı. Hayvanlar da dahil herkes oruç tutup yas tutacaktı (hayvanların nasıl yas tutacağı açıklanmamış). Kral tahtından indi ve yerin tozunun üzerine oturdu. Bu simgesel açıdan çok önemli bir hareketti.

Yunus 3:6-9 ayetlerini oku. Onu, Yeremya 25:5, Hezekiel 14:6 ve Vahiy 2:5 ayetleriyle karşılaştır. Kalın konuşması, onun gerçek tövbenin nasıl olması gerektiğini anladığını gösteren hangi unsurlardan oluşuyordu?

Vaaz kısaydı, konunun özüne iniyordu ve gerçek tövbe ile ilgili doğru teolojiyle doluydu. Yunus vaaz ederken, Kutsal Ruh Ninovalıların yüreklerinde iş başında olmalıydı.

Ninovalılar, İsraililer gibi Allah'ın hassas önderliğini anlatan öykülerden de yararlanmamış olmamalarına rağmen, O'na olumlu bir tavırla karşılık verdiler. Doğrusu, “Kendi başarılarımızı boş verip kendimizi Allah'ın merhametine bırakalım! Bütünüyle iyilik ve lütfâ güvenelim” dediler.

Şaşırtıcı şekilde, Allah'ın lütfunu kendi yaşamında dolaysız olarak tecrübe etmiş olan Yusuf, sanki Allah'ın lütfunun sadece bazı kişilerin onda rahat bulma fırsatına sahip olacağı ayrıcalıklı bir şey olduğunu düşünüyor gibiydi.

Tövbe neden Hristiyan tecrübesinin bu kadar önemli bir parçasıdır? Günahlarımız, özellikle de tekrar tekrar işlediğimiz günahlarımız için gerçekten tövbe etmek ne anlama geliyor?

Öfkeli, Huzursuz bir Müjdecî

Yunus'un öyküsü maalesef 3. bölümde sona ermiyor.

Yunus 4:1-11 ayetlerini oku. Yunus'un sorunu neydi? Onun oldukça kusurlu karakterinden hangi dersleri çıkarabiliriz?

Yunus kitabı 4. bölüm, Yunus'un müjdeleme faaliyeti başarılı olduğu için Allah'a öfkelenmesiyle başlıyor. Yunus bir aptal gibi görünmekten korkuyordu. Allah'ın zaman ayırarak peygamberiyle konuştuğunu ve onu ikna etmeye çalıştığını görüyoruz fakat Yusuf ağlama krizine girmiş bir çocuk gibi davranıyordu.

İşte Allah'ın gerçek takipçilerinin –peygamberlerin bile– gelişmeye ihtiyaç duyabileceğine, onların da üstesinden gelmeleri gereken şeyler olduğuna bir kanıt.

“Yunus Allah'ın, tövbe eden kenti bütün kötülüğüne rağmen esirgemeye yönelik tasarısını öğrendiği zaman, O'nun şaşkırtıcı lütfundan ötürü ilk sevinmesi gereken kişi kendisi olmalıydı. Ancak o, sahte peygamber olarak görülme korktu. Kafası sefil kentteki insanların sınırsız değerinden çok kendi şöhretiyle meşguldü.”—Ellen G. White, *Geçmişten Sonsuzluğa*, 2. Cilt s. 160.

Allah'ın peygamberine gösterdiği sabır gerçekten hayret verici. Maksatlı olarak Yunus'u kullanmak istemişti fakat Yunus kaçtığında bir fırtına ve arkasından da balığı gönderip kaçağı geri getirdi. Şimdi de Yunus muhalefet ettiğinde, Allah onu ve olumsuz tavır karşısında şu sözlerle onu ikna etmeye çalışıyordu: “Ne hakla öfkeleniyorsun?” (*Yunus 4:4*).

Luka 9:51-56 ayetlerini oku. Bu öykü Yunus'un öyküsü ile ne şekilde benzerlik gösteriyor?

“Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun” (*Yubanna 3:16*) ya da Allah'ın Yunus 4:11 ayetinde dediği gibi: “Ben Ninova'ya, o koca kente acımayayım mı? O kentte sağını solundan ayırt edemeyen yüz yirmi bini aşkın insan, çok sayıda hayvan var” Nihayetinde kalpleri, zihinleri ve gerekçeleri yargılayacak olan biz kendimiz değil de Allah olduğu için ne kadar da müteşekkîr olmalıyız.

Diğer insanlara karşı Allah'ın sahip olduğu şefkat ve sabra sahip olmayı, ya da en azından bu şefkat ve sabrı yansıtmayı nasıl öğrenebiliriz?

İki yönlü Bir Cadde

Yunus değerinden daha çok soruna yol açıyor gibiydi. Ninova tehlikeli bir yerdi fakat Yunus'un öyküsünde sorun Ninovalılar değildi. Onlar mesajı anlamış ve hızı bir şekilde tövbe etmişlerdi. Bu müjdecilik öyküsündeki zayıf halka müjdedi Yunus gibi görünüyor.

Bu öyküde Allah'ın gönülsüz peygamberin peşinden koşmasının sebebi, onun bu müjde yolculuğuna en az Ninovalıların müjde mesajını duymaya ihtiyaçları olduğu kadar ihtiyacı olduğunu bilmesiydi.

Yahuda kitabını oku. Kendimizi Tanrının sevgisinde nasıl koruyabiliriz? (bkz. Yahuda 21). Bu ne anlama geliyor?

Yeni Ahit'in bu kısa kitabında, Yahuda 21. ayette bize şöyle diyor: "Rabbimiz İsa Mesih'in sizi sonsuz yaşama kavuşturacak olan merhametini beklerken kendinizi Tanrı'nın sevgisinde koruyun."

Allah'ın sevgisini ve lütfunu kişisel olarak tecrübe etmek bir kerelik bir şey değildir. Kendinizi "Tanrı'nın sevgisinde" korumanın emin yöntemlerinden biri de başkalarına ulaşmaktır. Sonraki ayetlerde Yahuda bize "merhamet" etmemizi ve diğer insanları "ateşten çekip" kurtarmamızı söylüyor.

Yahuda 20–23 ayetlerini oku. Burada Yunus'un öyküsü ile bağdaşan ne söylüyor aynı zamanda bize ne söylüyor?

Allah Yusuf'tan Ninova'ya gitmesini istedi çünkü Yunus muhtemelen bu çağrıdan önce Asurlularla olan ilişkisi üzerinde düşünmek için çok vakit harcamamıştı. Onlardan pek hoşlanmadığının farkındaydı fakat çağrıyı aldıktan sonra bile onlardan ne kadar nefret ettiği ya da onlardan sakınmak için ne kadar sıra dışı şeyler yapabileceği konusunda hiç bir fikri yoktu. Yunus gökte bir Ninovalıyla kapı komşusu olmaya hazır değildi. Yunus Allah'ın sevdiği gibi sevmeyi öğrenmemişti. Allah Yunus'tan Ninova'ya gitmesini istemişti çünkü O Ninovalıları seviyordu ve onları krallığında istiyordu. Fakat yine de Yunus'u çağırıyordu çünkü Yunus'u da seviyordu. O Yunus'la birlikte iş görürken onun büyüüp Kendisi'ne daha çok benzemesini istiyordu. Allah, Yunus'un yalnızca O'nunla kurtarıcı bir ilişki içine girince ve O'nun isteğini yerine getirince gerçekleşen gerçek rahata kavuşmasını istiyordu. O'nun isteğini yerine getirme işinin içinde de başkalarına ulaşmak ve sahip olduğumuz iman ve umuda dikkat çekmek vardır.

Başkalarının kurtuluşu için çalışarak ne kadar zaman harcıyorsun? Böyle çalışmalar manevi anlamda İsa'daki gerçek rahatı bulmamız için bize ne şekilde yol gösterebilir?

EK ÇALIŞMA: “Yunus’a verilen sorumluluk ağırdı, ama onu görevlendiren Rab kulunu destekleyebilecek ve başarı kazandırabilecek güçteydi. Peygamber sorgulamadan söz dinleseydi, birçok acı deneyimden esirgenecek ve büyük bereketlere kavuşacaktı. Ancak Yunus’un ümitsiz olduğu anda Rab onu bırakmadı. Sınavlar ve tuhaf olaylar aracılığıyla peygamberin Allah’a ve O’nun sınırsız kurtuluş gücüne duyduğu güven canlandı.”—Ellen G. White, *Geçmişten Sonsuzluğa* 2. Cilt, s. 157.

“En basit ve en alçakgönüllü yöntemle binlerce kişiye ulaşılabilir. En bilgileri, dünyanın en yetenekli erkekleri ve kadınları olarak görülen kişiler, çoğunlukla Allah’ı seven ve o sevgiden dünyevi kişilerin en derinden ilgi duydukları şeylerden bahsettikleri gibi doğal bir şekilde bahseden kişinin basit sözleriyle ferahlarlar.” —Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons [Mesib’in Örnek Dersleri]*, s. 232.

TARTIŞMA SORULARI:

- 1 “Allah’ın bir peygamberi” Allah’ın ondan tanıklık etmesini istediği insanlar kurtuluşu kabul ettiler diye öfkeleniyor muydu? Bu tavrı Yunus’un gözünden nasıl anlamalıyız? Allah’ın insanlarına, sahip oldukları ışığın tersine davranışta bulduklarında bile ne kadar sabırlı davrandığına dair ne güçlü bir örnek.
- 2 Yunus’un öyküsü Allah’ın sadece inatçı insanları kurtarmakla uğraşmakla kalmayıp aynı zamanda Kendisini takip edenleri dönüştürmeye çalıştığını gösteriyor. Rabb’i ve bu zamanın gerçeğini biliyor olsak bile, ne şekilde “yeni bir yürek” ve “yeni bir ruh” alabiliriz? Gerçeği bilmek ile gerçeğin sizi dönüştürmesi arasında ne fark vardır?
- 3 Yahuda kitabını bir daha oku. Kitabın asıl mesajı nedir ve bu mesaj neden bugün bir kilise olarak bizimle ilgilidir?
- 4 Başkalarının kurtuluşu için çalışmak ne şekilde bizim de manevi-yatımıza iyi gelir?
- 5 Yunus Ninova’ya gitmemek için ne kadar geçerli sebebe sahip olursa olsun, ya da geçerli sebebe sahip olduğunu sanırsa sansın, Allah aslında ne kadar büyük bir yanlışta olduğunu ona göstermişti. Biz de, Yunus gibi başkalarına karşı hangi yanlış tavırları sergiliyor olabiliriz?